

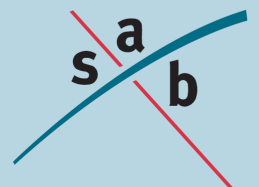
quick scan flora en fauna

Maastricht, Floretruwe, Toustruwe en Peerdekensruwe

Gemeente Maastricht

Datum: 17 november 2011

Projectnummer: 110688

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen	4
2	Toetsing	6
2.1	Onderzoeksmethodiek	6
2.2	Gebiedsbescherming	6
2.3	Soortenbescherming	6
3	Conclusie	10
3.1	Gebiedsbescherming	10
3.2	Soortenbescherming	10
3.3	Zorgplicht	10
3.4	Aanbevelingen	11
	Bijlage 1: Literatuurlijst	3

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Maastricht (gemeente Maastricht, provincie Limburg) is in de wijk Malberg op drie locaties de realisatie van een aantal appartementencomplexen en enkele grondgebonden woningen beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging plangebieden, met van linksboven naar rechtsonder: ligging van de wijk Malberg, plangebied 1 aan de Floretruwe, plangebied 2 aan de Tousstruwe en plangebied 3 aan de Peerdekensruwe (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB)

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregelgeving. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten en beschermde natuurgebieden. Dit heeft geresulteerd in

conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Maastricht ligt ten westen van Heerlen, ten zuiden van Meerssen en ten noorden van Eijsden. Het plangebied ligt in het noordwesten van Maastricht, aan de rand van de bebouwde kom. De directe omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door stedelijke bebouwing in het zuiden, agrarische gronden in het noorden en oosten en de rivier de Maas.

Het plangebied aan de Floretruwe, plangebied 1, wordt begrensd door de Floretruwe in het zuiden en een wandelpad in het oosten en noorden met aan de overkant in het oosten een woonwijk en in het noorden agrarische gronden. In het westen grenst het plangebied aan open gebied met daarachter enkele wooncomplexen. Alle gebouwen in het plangebied zijn reeds gesloopt. Ten tijde van het veldbezoek bestond het plangebied uit grasland met enkele bomen.

Plangebied 2 ligt aan de Toustruwe. Deze wordt begrensd door de Cijnsruwe in het noorden met aan de overkant een sportterrein en grasvelden in het oosten. In het zuiden grenst het plangebied aan de Malbergsingel met aan de overkant een woonwijk. In het westen grenst het plangebied deels aan een woonwijk en deels aan grasvelden. Alle gebouwen in het plangebied zijn al gesloopt. Het plangebied bestaat uit grasland, met hier en daar enkele bomen en enkele meidoornhagen.

Plangebied 3 liggend aan de Peerdekensruwe, wordt in het noorden, oosten en westen begrensd door het Dukaatplein en in het zuiden door de Peerdekensruwe. Aan de overkant van deze straten bevinden zich woningen. In de huidige situatie betreft het plangebied een grasveld met aan twee zijden een groenstrook.

Men is voornemens om op de plangebieden nieuwbouwwoningen te realiseren. Hiertoe zullen enkele bomen worden gekapt en zullen de grasvelden worden bebouwd.

Afbeelding 2: Globale indruk plangebieden; van linksboven naar rechtsonder: plangebied aan de Floretruwe, plangebied aan de Floretruwe, plangebied aan de Toustruwe, plangebied aan de Toustruwe, plangebied aan de Toustruwe en het plangebied aan de Peerdekensruwe.

2 Toetsing

2.1 Onderzoeksmethodiek

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een eco-loog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik ge-maakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 15 november 2011 heeft een ecooloog van SAB de plangebieden en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te be-oordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldin-ventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwee-ze soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroe-pen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De plangebieden liggen niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied "Grensmaas". Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 3.000 meter afstand. Gezien tussenliggende elementen (bebouwing en wegen) en de afstand zijn zowel directe als indirecte nega-tieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten.

2.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

De plangebieden liggen niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de dichtst-bijzijnde EHS structuren betreffen de gronden rondom de Maas en de Maas zelf. Deze bevinden zich op een afstand van ongeveer 2.500 meter. Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting van de EHS. Indirecte negatieve effecten op de EHS zijn, gezien de reeds aanwezige tussenliggende versturende elementen als bebouwing en wegen, niet te verwachten. Met de plannen zijn negatieve effecten op de EHS niet te verwachten.

2.3 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten

en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Vaatplanten

Binnen de plangebieden zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van de plangebieden bestaat uit grasland. Er zijn enkele bomen aanwezig en in plangebied 2 en 3 zijn enkele groenstroken aanwezig. Deze bestaan uit meidoornhagen en opgaande begroeiing bestaande uit ondermeer Vlierbes, Kardinaalsmuts en Lijsterbes. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen de plangebieden niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

2.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Binnen de plangebieden zijn grasvelden, enkele rommelhoekjes en ruigten aanwezig. Ook staan er enkele bomen. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtigen, (spits)muizen, Egel (*Erinaceus europeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en Mol (*Talpa europaea*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in de plangebieden. De plangebieden wordt ook niet geschikt geacht voor het voorkomen van strikt beschermde soorten gezien de afwezigheid structuurrijke elementen, gebouwen, dicht struweel en het intensieve gebruik van de plangebieden. Potentiële verblijfplaatsen ontbreken in het plangebied. Negatieve effecten op strikt beschermde zoogdieren zijn niet te verwachten.

2.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Binnen de plangebieden zijn geen gebouwen aanwezig. Hierdoor is het voorkomen van gebouwbewonende vleermuizen op voorhand uit te sluiten.

Voor de plannen worden waarschijnlijk enkele bomen gekapt. Alle bomen in de plangebieden zijn nauwkeurig geïnspecteerd op holten. Deze zijn niet aanwezig. Hierdoor is het voorkomen van boombewonende vleermuizen op voorhand uit te sluiten.

Vleermuizen maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied, daarom kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Binnen het plangebied zijn geen duidelijke lijnvormige elementen te onderscheiden. Hierdoor is het voorkomen van vaste vlieg-

routes van vleermuizen niet te verwachten. Negatieve effecten op vleermuizen zijn niet te verwachten.

2.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals Merel, Vink, Ekster, Zwarte kraai, Houtduif en Heggenmus. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Sporen (braakballen, uitwerpselen, veren), nesten en individuen van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in en nabij de plangebieden. Binnen de plangebieden zijn enkele bomen aanwezig. Deze zijn nauwkeurig geïnspecteerd. Er zijn hierbij geen holten of horsten aangetroffen. Gezien het ontbreken van gebouwen zijn nestlocaties van gebouwbewonende soorten als Huismus en Gierzwaluw uit te sluiten. Vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet te verwachten in de plangebieden. Om deze reden zijn negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten niet te verwachten en is nader onderzoek niet noodzakelijk.

2.3.5 Amfibieën

Binnen en direct nabij de plangebieden zijn geen watervoerende elementen (voor voortplanting) aanwezig. Voor algemeen voorkomende soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen. Volgens de verspreidingsgegevens van het RAVON komen aan de oostkant van de Maas de strikt beschermde Vroedmeesterpad en Rugstreeppad voor. Deze soorten zijn vanwege de ligging van het plangebied aan de westkant van de Maas en gezien het intensieve gebruik van de plangebieden niet te verwachten. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde amfibieën zijn met de beoogde plannen niet te verwachten.

2.3.6 Reptielen

De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Alleen de Ringslang houdt zich in nattere gebieden met een meer natuurlijke oeverzone. Op basis van de binnen het plangebied aanwezige habitats (intensief beheerd grasland) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk. Negatieve effecten op reptielen worden niet verwacht.

2.3.7 Vissen

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig, daarom kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten.

2.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het plangebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

2.3.9 Provinciaal beschermde soorten

De Provincie Limburg heeft vastgesteld welke soorten dieren en planten extra aandacht nodig hebben om uitsterven te voorkomen en van welke uitgestorven soorten het gewenst is dat ze terugkeren in het Limburgse landschap. Het gaat in Zuid-Limburg over de soorten Geelbuikvuurpad, Vroedmeesterpad, Veldparelmoervlinder, Bever en Veenhooibeestje,

Deze beschermde soorten zijn afhankelijk van voornamelijk waterrijke situaties met veel structuurrijke elementen. Deze aspecten zijn niet aanwezig in het plangebied, waardoor het onwaarschijnlijk is dat deze soorten in het plangebied voorkomen. Effecten op deze soorten worden met de plannen niet verwacht.

3 Conclusie

In Maastricht (gemeente Maastricht, provincie Limburg) is in de wijk Malberg op 3 locaties de realisatie van een aantal appartementencomplexen en enkele grondgebonden woningen beoogd. Voor deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Gezien de ligging van het plangebied buiten de EHS en beschermde natuurgebieden (2.500 meter) zijn negatieve effecten op dit gebied niet te verwachten. Voor dit plan is geen sprake van een vergunningsaanvraag in het kader van de Nb-wet.

3.2 Soortenbescherming

De meeste van de in het plangebied voorkomende soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat het onwaarschijnlijk is dat met de plannen sprake is van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijk leefgebied van strikt beschermde soorten. Nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is voor de plannen niet noodzakelijk.

3.3 Zorgplicht

Naast eventuele consequenties vanuit de Flora- en faunawet, is een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

1. in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren;
2. op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;

- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
- het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat het plangebied ongeschikt is voor dieren.

3.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woning;
- als er een zolder of vliering wordt aangelegd, zou deze niet helemaal geïsoleerd kunnen worden. Hierdoor wordt de zolder mogelijk een geschikt verblijf voor vleermuizen;
- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten;
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van gierzwaluwen en Huismus. Deze beschermde soort verliest steeds meer nestmogelijkheden.

Bijlage 1: Literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl